

Etelä-Savon hyvinvointialueen palvelusetelit ja seteleiden arvot

Aluehallitus 24.06.2024 § 161

Valmistelija

tulosaluepäällikkö Lotta-Sofia Kosonen p. 044 417 3521
yllääkäri Erika Rannanheimo p. 040 568 0474
tulosaluepäällikkö Satu Karvonen p. 040 359 7758

Palveluseteli on vaihtoehtoinen tapa järjestää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Palveluseteleiden käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 569/2009. Sitä sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen hyvinvointialueen järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa silloin, kun palvelua tuottavat yksityiset palveluntuottajat. Lain tarkoituksena on lisätä asiakkaan ja potilaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta ja edistää hyvinvointialueen ja yksityisten palvelujen yhteistyötä.

Palvelusetelin myöntäminen perustuu aina hyvinvointialueen sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön palvelun tarpeen arvioon. Palvelusetelillä järjestetty palvelu on vaihtoehto omana palvelutuotantona tai ostopalveluna tuotetulle palvelulle. Palvelusetelin käyttäjällä on oikeus valita haluamansa palveluntuottaja hyvinvointialueen ylläpitämästä palveluseteliyrittäjälueetelosta.

Uuden palvelusetelin koko sääntökirjan hyväksyy aina hyvinvointialueen valtuusto. Hyvinvointialueella on oikeus tehdä muutoksia sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Sääntökirjan yleisen osan, palvelusetelin arvon ja matkakorvauksen määrän muutokset hyväksyy hyvinvointialueen valtuusto. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 22.2 §:n 8 kohta)

Hyvinvointialue ilmoittaa muutoksista palveluntuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palveluntuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee tämän ilmoittaa siitä kirjallisesti hyvinvointialueelle kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa

muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli hyvinvointialueelle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palveluntuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kolmekymmentä (30) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Hyvinvointialueen palveluntuottajalle maksaman palvelusetelin arvon lisäksi jokainen palveluntuottaja määrittelee asiakkaalle mahdollisesti tulevan omavastuuosuuden, jonka on oltava palse.fi -sivustolla näkyvissä ja jonka perusteella asiakas voi vertailla eri palveluntuottajien palvelun hintoja. Huomioitavaa on, että lapsille tuotettavissa palveluissa ei palveluntuottaja voi määrittää omavastuuosuutta, sillä palveluiden tulee olla alle 18-vuotiailla maksuttomia.

Etelä-Savon hyvinvointialueen palvelusetelin sääntökirjat muodostuvat kaikille setelituottajille yhteisestä yleisestä osasta ja palvelusetelikohtaisista osista. Terveyspalveluiden palvelusetelien sääntökirjassa kerrotaan Etelä-Savon hyvinvointialueen terveyspalvelujen terapioiden, tutkimusten ja apuvälineiden palveluiden palvelusetelikohtaiset ehdot.

Hyvinvointialueella on käytössä terveyspalveluissa palvelusetelit suun terveydenhuollon, koululaisten näöntarkastuksien, terapioiden osalta EMDR, psykofyysisen fysioterapian, neuropsykologisen kuntoutuksen, lymfaterapian, musiikkiterapian, pariterapian, perheterapian, puheterapian, toimintaterapian, yksilöpsykoterapian, tutkimusten osalta neuropsykologin ja psykologin tutkimuksien ja apuvälineiden osalta peruukkipalvelun järjestämisessä.

Terveyspalveluiden palvelusetelisiin on tehty seuraavia muutoksia: uusia palveluseteleitä terapioiden osalta DDP-, SI- ja Theraplay-terapioihin uusia palveluseteleitä apuvälineiden osalta rintaproteesiin, tukipohjallisiin ja tukisukkiin lasten toimintaterapian osalta on korotettu palvelusetelin arvoa (aiemmin 45 min lapset 80 € ja uusi 90 €), saadaksemme palvelusetelituottajia tarkennettu ja selvennetty terveyspalvelujen sääntökirjan ilmauksia käyttökokemuksen ja saadun palautteen perusteella

Kaikki valmistellut ja esitettävät muutokset näkyvät liitteissä punaisella tekstillä. Terveyspalveluissa palveluseteliarvojen muutokset ja uusien seteleiden käyttöönotto arvioidaan kustannusneutraaliksi loppuvuodelle 2024.

Toimivalta

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 22.2 §:n 8 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

1. hyväksyy terveystalouden palvelusetelin sääntökirjan ja
2. vahvistaa palvelusetelien liitteen mukaiset arvot 1.11.2024 alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluehallitus 09.09.2024 § 197

Valmistelija

lakimies Tarja Poikolainen, puh. 040 359 9483

Laki hyvinvointialueesta 611/2021 22.2 §:n 8 kohtaa on asian edellisen käsittelyn valmistelussa tulkittu virheellisesti rinnastettavaksi asiakasmaksuista päättämiseen. Palveluseteleissä on kyse maksuvälineestä, eikä asiakasmaksuun rinnastettavasta asiasta.

Aluehallitus on 27.11.2023 (§ 333) hyväksynyt Palvelusetelien yleisen sääntökirjan, jonka mukaan *“Uuden palvelusetelin koko sääntökirjan hyväksyy aina hyvinvointialueen hallitus. Hyvinvointialueelle on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Sääntökirjan yleisen osan, palvelusetelin arvon ja matkakorvauksen määrän muutokset hyväksyy hyvinvointialueen hallitus.*

Palvelukohtaisten osien täsmennykset, työkäytäntöjen muutokset hyväksytään palveluseteliimissä ja palvelusta vastaava toimialuejohtaja päättää sääntökirjan muutoksista."

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2 §:n 2 kohta, hallintolaki 50.1 §:n 2 kohta, aluehallitus 27.11.2023, § 333 (Etelä-Savon hyvinvointialueen uusien palvelusetelien käyttöönotto ja palvelusetelien arvot vuonna 2024)

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus

1. toteaa, että toimivalta asiassa on aluehallituksella ja kumoo aluehallituksen päätöksen 24.6.2024 § 161 Terveyspalvelujen palvelusetelit hallintolain 50 §:n mukaisena itseoikaisuna
2. hyväksyy terveyspalvelujen palvelusetelin sääntökirjan ja
3. vahvistaa palvelusetelien liitteen mukaiset arvot 1.10.2024 alkaen.

Käsittely:

Merkitään, että asian käsittelyn alkaessa Panu Peitsaro ilmoitti olevansa esteellinen. Esteilmoitus hyväksyttiin ja Peitsaro poistui kokouksesta.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluehallitus 02.12.2024
10057/00.02.10/2023

Valmistelija

palvelualuepäällikkö Satu Auvinen p. 044 351 2302
palvelupäällikkö Niina Helminen p. 044 794 4002

Palveluseteli on vaihtoehtoinen tapa järjestää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Palveluseteleiden käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon

palvelusetelistä 569/2009. Sitä sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen hyvinvointialueen järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa silloin, kun palvelua tuottavat yksityiset palveluntuottajat. Lain tarkoituksena on lisätä asiakkaan ja potilaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta ja edistää hyvinvointialueen ja yksityisten palvelujen yhteistyötä.

Palvelusetelin myöntäminen perustuu aina hyvinvointialueen sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön palvelun tarpeen arvioon. Palvelusetelillä järjestetty palvelu on vaihtoehto omana palvelutuotantona tai ostopalveluna tuotetulle palvelulle. Palvelusetelin käyttäjällä on oikeus valita haluamansa palveluntuottaja hyvinvointialueen ylläpitämästä palveluseteliyrittäjälueetelosta. Aluehallitus hyväksyy palvelusetelin sääntökirjan yleisen osan, päättää uuden palvelusetelin käyttöönotosta ja hyväksyy palvelukohtaisen sääntökirjan sekä vahvistaa palvelusetelien arvot.

Esitys päivitetyn palvelusetelin sääntökirjan yleiseksi osaksi muutosmerkintöineen on oheisena. Liitteenä on puhdas tiedostoversio, josta muutosmerkinnät on poistettu. Palvelusetelin sääntökirjan yleiseen osaan esitetään päivitettävien mm. lakimuutoksista aiheutuvat muutokset. Liite 1.

Sosiaalipalveluissa on käytössä palvelusetelit lapsiperheiden kotipalvelussa, vammaispalvelulain mukaisessa henkilökohtaisessa avussa, vammaisten asumispalveluissa sekä henkilökohtaisessa budjetoinnissa (palvelut, joita voidaan hankkia henkilökohtaisella budjetilla).

Sosiaalipalveluissa ei tehdä muutoksia palvelusetelien euromääräisiin arvoihin. Lapsiperheiden kotipalvelun sekä henkilökohtaisen avun sääntökirjoihin esitetään muutokset palveluseteliyrittäjän matkakorvausten korvattavuuteen. Sääntökirjoissa on määritetty se, onko palveluseteliyrittäjällä mahdollisuus laskuttaa matkakorvauksia. Matkakorvausoikeus ja korvauserusteet ovat yhdenmukaistettu vastaamaan ostopalveluna hankittavien palveluiden palveluntuottajien korvauksia. Tähän saakka palvelusetelituottajien matkakorvausten korvattavuus on perustunut viranhaltijan harkintaan. Matkakorvausmuutos arvioidaan olevan kustannusneutraali.

Palvelusetelillä tuotettu palvelu on vaihtoehto omana palvelutuotantona tai ostopalveluna tuotetulle palvelulle. Vuodelle 2024 sosiaalipalveluiden palveluseteleille varattu määräraha on 9.994.539 euroa, josta suurin osa on vammaispalveluiden palveluseteleissä (9,90M€). Vuoden 2025 talousarvioesityksessä sosiaalipalveluiden palveluseteleille esitetään yht. 1.924.238 euron määrärahavarausta. Määrärahamuutos johtuu siitä, että yksityiset palveluntuottajat ovat vammaisten asumispalveluissa irtisanoneet palvelusetelituotannon sopimukset ja osallistuneet vammaispalveluiden kilpailutuksiin (palvelusetelimäärärahaan 8 M€ vähennys). Asiakkaan on mahdollista valita palvelusetelillä tuotettu palvelu myös v. 2025, mikäli palveluntuottajia on.

Ikääntyneiden palveluissa on käytössä palvelusetelit ateria- ja siivouspalveluissa, kotiin annettavissa palveluissa, omais- ja perhehoidon vapaan, rintamaveteraanien kotiin vietävien avopalvelujen, kuntouttavan päivätoiminnan ja asumispalvelujen järjestämisessä. Lääkkeiden annosjakelun palveluseteli otetaan käyttöön 1.1.2025.

Perhehoidon vapaan ja lyhytaikainen hoito yhteisöllisessä asumissa palveluseteli ilman yöhoitoa ehdotetaan päätettäväksi 31.12.2024. Ko. palveluseteleitä ei ole käytetty.

Ikääntyneiden palvelusetelien asumispalvelujen arvoihin esitetään liitteen 2 mukaisia muutoksia. Esitettävät muutokset näkyvät punaisella tekstillä. Palvelusetelien arvon muutokset ja perusteet on arvioitu palvelusetelikohtaisesti palvelualueen asiantuntijoiden toimesta. Mahdollista muutosta arvioidessa on huomioitu palvelusetelin käyttöä, palveluntuottajien hintoja, kustannustason muutoksia sekä aiemmin tehtyjä tasokorotuksia. Yhteisöllisen asumisen arvossa ehdotetaan siirtymistä tuntihinnoittelusta vuorokausihinnoitteluun vastaavalla tavalla kuin asumispalvelujen ostopalvelussa.

Palvelusetelillä järjestetty palvelu on vaihtoehto omana palvelutuotantona tai ostopalveluna tuotetulle palvelulle. Palveluseteliarvojen muutoksista arvioidaan aiheutuvan noin 77 000 €:n kustannusvaikutuksen ikääntyneiden palveluille vuodelle 2025. Vuodelle 2024 on varattu ikääntyneiden palveluissa palveluseteleihin määrärahaa yhteensä 11,6 milj. € ja palveluseteliasiakkaita on yhteensä noin 470-500. Lääkkeiden

annosjakelun palveluseteli otetaan käyttöön 1.1.2025 alkaen. Lääkkeiden annosjakelun piirissä on noin 1850 asiakasta ja ostopalveluun on varattu 1M € talousarviossa 2024. Vuoden 2025 talousarviossa vastaava määräraha varataan palvelusetelipalveluun.

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2 §:n 2 kohta, hallintolaki 50.1 §:n 2 kohta, aluehallitus 27.11.2023, § 333 (Etelä-Savon hyvinvointialueen uusien palvelusetelien käyttöönotto ja palvelusetelien arvot vuonna 2024)

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä palvelusetelin sääntökirjan yleisen osaan esitetyt muutokset
2. hyväksyä sosiaalipalvelujen palvelusetelien matkakorvauksiin esitetyt muutokset
3. luopua perhehoidon vapaan ja lyhytaikainen hoito yhteisöllisessä asumissa ilman yöhoitoa palvelusetelistä 31.12.2024
4. vahvistaa ikääntyneiden palvelusetelien arvot 1.1.2025 alkaen liitteen mukaisesti
5. valtuuttaa jatkossa toimialajohtajat tekemään palvelukohtaisiin sääntökirjoihin vähäisiä teknisiä muutoksia ja korjauksia sekä lakeihin ja asetuksiin perustuvia päivityksiä.

Päätös:

Tiedoksi